

**Noguchi
Porter Novelli**

**Javaslat
a Paksi Atomerőmű Zrt. részére
az új atomerőművi blokkokkal
kapcsolatos kommunikációra
2008 január-október**

**Készítette: Noguchi Porter Novelli
2007 november**

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	4
1. Helyzetelemzés	6
1.1. Kommunikációs környezet.....	6
1.2. A kommunikáció politikai környezete.....	7
1.3. A kommunikációs környezet várható romlása.....	8
1.4. A kormányzati-törvényhozási döntési folyamat.....	8
1.5. A kommunikáció volumene és költségei.....	11
2. A Paksi Atomerőmű Zrt. és a tervezett új blokkok lehetséges építésének SWOT analízise	12
3. Stratégia	14
3.1. A kommunikációs stratégia feladata.....	14
3.2. A stratégia felépítése.....	14
4. Kommunikációs célok	16
5. Célcsoportok	17
5.1. Politikai szféra.....	17
5.2. Média.....	17
5.3. Lakosság.....	17
5.4. Lehetséges együttműködő partnerek.....	17
5.5. Ellenzők.....	18
7. Üzenetek	19
7.1. Üzenetek a lakossági tájékoztatásban: érzelmi kommunikáció.....	19
7.2. Üzenetek a média tájékoztatásban: racionális kommunikáció.....	19
8. A lehetséges forgatókönyvek	20
8.1. „Sima ügy”.....	20
8.2. Válsághelyzet.....	21
9. Kommunikációs feladatok: első szakasz (2008. január - június)	23
9.1. Belső kommunikáció.....	24
9.2. Külső kommunikáció: alapelvek.....	27
9.3. Külső kommunikáció: Közvélemény-kutatás 2008.....	28
9.4. Külső kommunikáció: a politikai-önkormányzati szféra felé.....	30

9.5. Külső kommunikáció: Események, kiadványok.....	32
9.6. Külső kommunikáció: média kapcsolatok	34
10. Kommunikációs feladatok: Második szakasz (2008. június - október).....	37
10.1. Belső kommunikáció.....	37
10.2. Külső kommunikáció: a politikai-önkormányzati szféra felé.....	38
10.3. Külső kommunikáció: Események, kiadványok.....	40
10.4. Külső kommunikáció: média kapcsolatok	42
10.5. Kapcsolat a zöld mozgalmakkal, a zöld aktivisták kezelése.....	46
10.6. A Paksi Atomerőmű külső kapcsolatai.....	48

Vezetői összefoglaló

Valószínűsíthető, hogy 2008-ban az Országgyűlés elé kerül egy olyan javaslat, hogy új atomerőmű épüljön Magyarországon. Ennek valószínű formája két új blokk építése volna Pakson. Ennek értelmében a kommunikációban nem új atomerőmű építéséről kell kommunikálni, hiszen lényegében nem erről van szó, hanem két új paksi blokkról.

Az Atomerőmű társadalmi elfogadottsága európai szinten is hihetetlenül magas: a lakosság több mint 70 százaléka tudomásul veszi, elfogadja. Ugyanakkor nem kizárt, hogy az új blokkok építésével kapcsolatban az ellenzők – a köztársasági elnök, a környezetvédelmi miniszter, a környezetvédő csoportok, a környező országok, különösen Ausztria kormányai - kemény bírálatokat fogalmaznak meg Paks ellen. Ha ezek elég hatékonyak, a demagógia egy bizonyos fokán túl az is elképzelhető, hogy az Atomerőmű támogatottsága jelentősen csökkenhet – jöllehet még így sem valószínű, hogy az Országgyűlés elveti a javaslatot. A törvényhozási folyamat ismeretében a döntés 2008 októberre várható.

Ennek elkerülésére szükséges egy határozott kommunikációs terv készítése. Ez az időszakot két szakaszra osztja:

- 2008 január – június
- 2008 június – október

Az első szakaszban a kommunikáció reaktív. A PA Zrt. alapvetően úgy tájékoztatja célközönségeit, mint általában, illetve néhány ponton kicsit kinyit. Például erősíti a belső, dolgozói kommunikációt. Engedi megtekinteni az újságíróknak az Ökoparkot, konferenciát tart az atomenergia nemzetközi reneszánszáról, kapcsolatot tart és a szakmai szempontok mentén tájékoztat a kormányzati és önkormányzati szinteken. Az új blokkokkal kapcsolatban csak holding statementben kommunikál és fölkészül az esetleges válságkezelésre.

A második szakaszban azután, különösen augusztus-szeptember táján a kommunikáció megerősödik. Miniszteri látogatásokat, parlamenti bizottsági kihelyezett ülést szervez, vala-

**Noguchi
Porter Novelli**

mint az Atomerőmű történetében először óriásplakát kampányba kezd. PR-cikkek (nem hirdetések!) megjelentetésével a regionális és az országos sajtóban kifejti a tudományos szakmai álláspontot az atomenergiáról, az atomerőművek építéséről, stb.

Ez utóbbi két eszköz szokatlan Paks életében, és két évvel ezelőtt, amikor egy túlságosan szakmai cikk-kampány megjelent, ezt a menedzsment tagjai nem helyeselték. Ennek ellenére nyomatékosan hangsúlyozandó, hogy most erre a két eszközre – módszeresebb, visszafogottabb, szakmaibb alapon – szükség van. A PA Zrt. és az ország egy olyan nagy lépés előtt áll, ami sok ember, szervezet sorsát évtizedekre meghatározza. Hiba volna, ha néhány hónap múlva azt kellene mondani, hogy nem sikerült, mert nem mertünk bátran, határozottan kommunikálni.

1. Helyzetelemzés

A tervek szerint elképzelhető, hogy a politikai döntéshozók egy éven belül napirendre tűzik egy új atomerőmű, illetve új atomerőművi blokkok építését. Az is valószínű, hogy e létesítmény megvalósításának helye Paks lesz. Természetesen ez a döntés szakmai, illetve politikai és nem a Paksi Atomerőmű Zrt. döntési hatáskörébe tartozik, ugyanakkor azonban Paks jövőjét nagyban befolyásolja, s mint ilyet, a vállalat saját kommunikációjával erősen segítheti.

1.1. Kommunikációs környezet

Elsőként tekintsük át, hogy miként áll most az Erőmű megítélése, és milyen formában változtathatja meg ezt a projekt?

A Paksi Atomerőmű immáron évtizedek óta meghatározó jelentőséggel bír a hazai villamos energiatermelésben. Több évtizedes alapvetően biztonságos működése, az általa képviselt partneri viszonyra való törekvés a hazai és a nemzetközi együttműködésben, a sok szempontból Magyarországon úttörő jelentőségű lakossági kommunikációs tevékenység és a média irányában is hosszú évek óta folytatott nyíltság külön-külön, de együttesen még inkább segítette és segíti az erőmű társadalmi elfogadottságának az Európai Unión belül is példaértékű magas szintjét.

A már több mint egy évtizedes gyakorlat szerint minden évben elvégzett országos közvélemény-kutatás eredményei is hosszú évek óta egyértelműen visszaigazolják az *erőmű társadalmi támogatottságát*, azt hogy a magyar emberek alapvetően elfogadják az erőmű létezését, többségük az atomerőművet biztonságosnak tartja.

Ez az alapvetően a kiérdemelt bizalmon alapuló lakossági vélemény, a kommunikációs munka talán legbiztosabb alapját adja. Az erőmű kommunikációs munkája során ennek a kiérdemelt bizalomnak van a legnagyobb jelentősége. A 2003-as súlyos üzemzavart követő egy év elteltével - az átmeneti kismértékű bizalomvesztést követően - a 2004-es véleményfelmé-

rés eredményei azt mutatták, hogy a bizalom visszatért a régi szintre, sőt egyes csoportokban még erősödött is.

Ezt a közbizalmat a súlyos üzemzavar se rendítette meg, majd pedig a közvélemény szó nélkül tudomásul vette az új blokkok építése tényét is. Atomenergia-ellenességükkel a radikális környezetvédők se jutottak messzire, jóllehet – szokatlan módon, érvek és indoklás nélkül, egyoldalúan – a köztársasági elnök is megtámogatta őket nyilatkozatával.

Mindennek előrebocsátásával tudomásul kell vennünk azt, hogy a 2008-as esztendő kulcsfontosságú döntése, hogy lesznek-e új blokkok és ezek Pakson lesznek-e, lehetséges, hogy föl fogják bontani a kommunikációs békét és közmegegyezést!

1.2. A kommunikáció politikai környezete

Ma a legtöbb szakember egyetért abban, hogy a leghatékonyabb, legtisztább energiaforrás az atomenergia. Magyarország növekvő energia igényét és a hamarosan bezárandó közel két tucat hagyományos erőmű pótlását az újonnan építendő (fosszilis és magújuló energiát alkalmazó) erőművek mellett az atomenergiának kell biztosítania. Ezt teszi a Paksi Atomerőmű Zrt. négy blokkja, melynek üzemidejét a parlamenti döntés alapján meghosszabbítják, és ezt teszik majd az elképzelések szerint megépülő új atomerőművi blokkok is, ha az országgyűlés úgy dönt. Ez a döntés várhatóan 2008 őszén születik meg. Jelenleg úgy tűnik, hogy a parlamenti pártok körében közmegegyezés van a tekintetben, hogy a szakemberek nagy többségével egyetértésben támogatják az új blokkok megépítését.

Ugyanakkor várható, hogy a döntés előtt Sólyom László aktivizálódni fog és teljes mértékben elutasítja az új blokkok gondolatát. Kevésbé veszélyes, de a döntési folyamatot megnyújtó probléma, hogy Gyurcsány Ferenc miniszterelnök szűk körben és nyilvánosan is többször kijelentette: a kormány-, illetve parlamenti döntés előtt népszavazással szeretné legitimálni a kérdést. Az új környezetvédelmi miniszter, Fodor Gábor, aki közelebb áll a környezetvédőkhöz, mint az ipar és a gazdaság képviselőihez, szemlátomást szintén ragaszkodik a népszavazáshoz.

Ahogy az üzemidő hosszabbítása esetében is, várhatóan most is korán aktivizálódnak a környező országok, s nem várnak addig, míg ügyfélként bejelentkezhetnek majd, hanem már a parlamenti ülés előtt aggodalmaikat fogják hangoztatni. Várható, hogy a rendkívül anti-nukleáris osztrák sajtó is teljes hangerővel harsog majd. Teljesen nyilvánvaló, hogy az olyan hangzatos, ámde komoly tudományos, szakmai háttér nélkül működő környezetvédő csoportok, mint az Energia Klub vagy a Greenpeace mellett a jó szakértőket felvonultató Védegylet is akcióba fog lépni ilyen támogatók mellett.

1.3. A kommunikációs környezet várható romlása

A kommunikációs helyzet alapvetően két szélsőséges kimenetelhez vezethet. Egyik az, hogy gyorsan, gond nélkül lezajlik a politikai vita és a Parlament megszavazza az új blokkok építését. A másik kimenetel viszont, hogy az ellenzők igen aktívan, demagóg módon kezdik ijesztgetni a lakosságot mondjuk egy „Paks egyenlő Csernobil” hisztériával, és akkor nemcsak az új blokkok építése kerülhet veszélybe, hanem akár az Atomerőmű jelenlegi több mint 70 százalékos támogatottsága is csökkenhet.

Természetesen a kommunikációban az első kimenetelre számítunk, ugyanakkor azonban óhatatlanul fel kell készülni a másodikra és egy válságkezelési programot is be kell tervezni.

1.4. A kormányzati-törvényhozási döntési folyamat

Akkor van esély arra, hogy a döntést ne a demagógia, hanem a Parlament hozza, ha a kommunikációban nagyon fölkészülve, de a háttérben maradva dolgozunk a lehetséges legutolsó pillanatig. Hogy ez mikor van? Ma még csak becsülni lehet, figyelembe véve a szokásos törvényalkotási utat. A jogszabályalkotás lépései szerint – hacsak nem sürgősséggel tárgyalt törvényről van szó, mint amilyen például a Lex Mol volt, és amit két hónap alatt vittek át a törvényhozáson – egy jogszabály Parlamenti végszavazásáig általában fél évet kell várni, míg a tervezet a tárcaközi egyeztetéstől a plenáris ülésig jut.

Tárcaközi egyeztetés

Az Országos Atomenergia Hivatal feladatáról, hatásköréről szóló 114/2003 kormányrendelet alapján a szervezet majd a kormányhoz nyújtja be javaslatát, de előtte tárcaközi, azaz államigazgatási egyeztetését kell elvégezni a javaslatnak, hivatalosan az OAH kezdeményezésére.

Várható időpontja: 2008 május-június

Kormányhoz történő benyújtás

A tárcaközi egyeztetés végén közös javaslat készül az illetékes tárcák állásfoglalásával, véleményezésével, az erről készült összefoglalt anyagot az OAH főigazgatója nyújtja be a kormánynak.

Várható időpontja: 2008 július

Kormánydöntés

A Noguchi információi szerint a nyár második felében kerülhet a kormány elé a tárcaközi közös javaslat, melyet a kormány úgy használhat föl, hogy a politikai uborkaszезon miatt „gyors” és „fájdalommentes” döntés után benyújtja a javaslatot az Országgyűlésnek. Ez azt is jelenti, hogy a kormány ülésén lefolytatott tárgyalás után lesz egy hosszabb hiátus, míg a Parlament tárgyalja a kérdést (július-szeptember) és ez lesz a legérzékenyebb időszak: a hír már kikerült a közvéleményhez, ugyanakkor a végleges döntés még meglehetősen messzire van

Várható időpontja: 2008 szeptember eleje

Országgyűlési bizottságok

A tervezetet feltehetőleg a környezetvédelmi illetve a gazdasági bizottság (vagy ennek az energetikai albizottsága) tárgyalja.

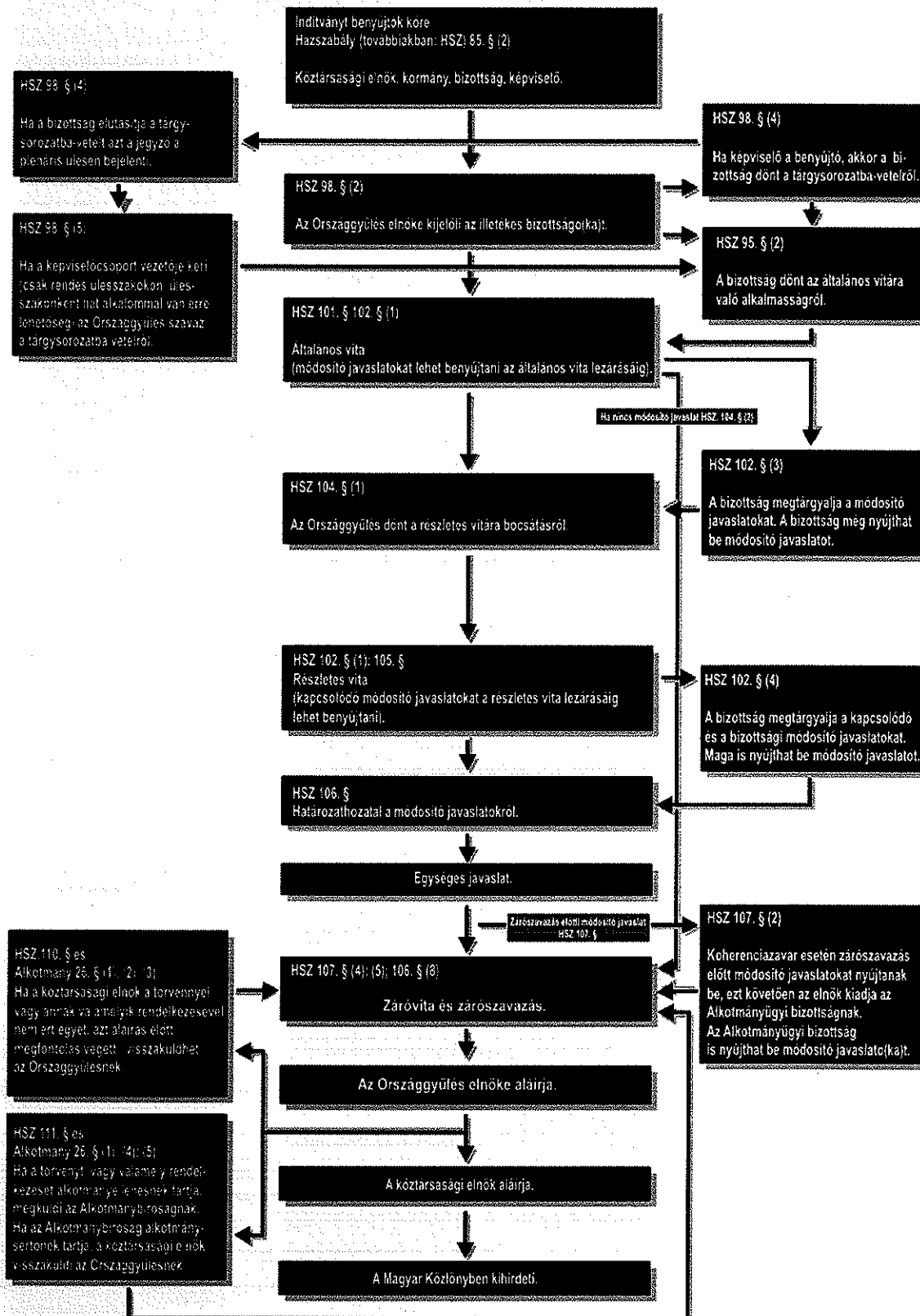
Várható időpontja: 2008 szeptember

Döntési szakasz

Innentől kezdve az Országgyűlés a házszabályban rögzített folyamat szerint viszi végéig a módosítás egészen a végszavazásig, amely ideális esetben négy hetet vesz igénybe.

Várható időpontja: 2008 október

A TÖRVÉNYALKOTÁS FOLYAMATA

1.5. A kommunikáció volumene és költségei

Az új blokkok lehetséges építése kapcsán szoros párbeszédet kell kialakítani gyakorlatilag valamennyi kapcsolódó érdekszférával – a lakossággal, önkormányzatokkal, médiával és valamennyi érdekelttel. El kell érni, hogy ezen érdekszférák lehető legszélesebb köre elfogadja ezt, és részt vállaljon ennek előnyeiből.

Valószínűsíthető, hogy a törvényhozási folyamathoz kötődő társadalmi kapcsolatépítés – időbeli kiterjedését és volumenét tekintve – az atomerőmű történetének eddigi legnagyobb kommunikációs feladata. A meggyőzés mellett az ország szinte minden lakosát egyénenként is érintetté, érdekeltté kell tenni az ügyben. Ez jelentős közvetlen költséget és direkt kommunikációt jelent. A térségi előnyök biztosítása a vállalat részéről jelentős ráfordításokat igényel, ezek a magas költségek azonban arányban állnak az általuk elérendő stratégiai célok fontosságával.

A kommunikáció messze túllépi az erőmű körüli térség határait. A célközönség széles körű, a kommunikációs tevékenység országos kiterjedésű, az elkészített stratégia ennek a folyamatnak a része.

2. A Paksi Atomerőmű Zrt. és a tervezett új blokkok lehetséges építésének SWOT analízise

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Az erőmű jelenleg meglévő bizalmi tőkéje a lakosság körében • A működés jó, biztonságos mutatói • Az erőmű eddigi sokéves működésének eredményei • Az erőmű elfogadott jövőképeinek pozitív hatása • Paks adja az ország villamos energiájának 40 százalékát • A paksi áram a legolcsóbb • Jól kiépített újságírói kapcsolatok – országos és regionális szinten is • Szilárd újságírói bázis, amely követi az eseményeket, ismeri az atomerőmű alapvető szervezeti/gazdasági/műszaki paramétereit, így érti az egyes történéseket • Jó szakmai kapcsolatok – meggyőző véleményvezérek, „harmadik felek” • Bejáratott kommunikációs csatornák • Hangsúlyos térségi lakossági kapcsolatok: <ul style="list-style-type: none"> ○ részvétel a térségi kulturális, közösségi életben (szponzoráció, eseményszervezés) 	<ul style="list-style-type: none"> • Az emberek félelme az atomenergiától • A politika okozta időnkénti bizonytalanság • A 2. blokki súlyos üzemzavart követő túlzó reakciók, aggodalmak image-romboló hatásának túlélése • Kevés a pro-aktív kommunikáció • Gyakran túl műszaki szemléletű kommunikáció • Az erőmű jövőjére vonatkozó államigazgatási döntéssorozat nehézkessége • Regionális szinten hiányoznak a lakosságnak nyújtott, jól kommunikálható közvetlen előnyök • Hiányos belső kommunikáció – rányomja a bélyegét a külső kommunikációra is

<ul style="list-style-type: none"> ○ polgármesteri kapcsolatok (TEIT, ÖTEIT) • Erős, racionális üzenetek, amelyek utat találtak a nagyközönséghez 	
<p style="text-align: center;">Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozitív hírek generálása • Az atomenergia világméretű reneszánsza, ennek kommunikációja • Dinamikusabb, energikusabb image felépítése • Széles lakossági körhöz eljutó kommunikáció • Szegmentált célcsoportok – testre szabott üzenetek • Új médiairányok: Internet, blog, óvatos nyitás a bulvár-kereskedelmi média irányába • Társadalmi szerepvállalás erőteljesebb kommunikálása 	<p style="text-align: center;">Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2. blokki üzemzavar elhúzódó elhárítása • 2009-ig tartó teljesítménynövelés lehetséges műszaki problémái • Környezetvédő csoportok lehetséges demonstrációi • Különböző atomerőmű ellenző csoportok és zöld szervezetek negatívvá tehetik az üzemidő-hosszabbítás és a teljesítménynövelés üzenetét • Túl intenzív kommunikáció, image-építés esetleges fedezetének hiánya • Radioaktív hulladékkezelés kérdésköre

3. Stratégia

3.1. A kommunikációs stratégia feladata

Az atomerőművi blokkok kérdése közel egy évtizede jelen van a köztudatban, a téma igazi aktualitását azonban most nyerte el. A Paksi Atomerőmű Zrt.-nek azonban a kommunikációjában néhány alapelveket figyelembe kell vennie:

- Az új blokkok építésének projektje a kormányé, illetve a Parlamenté
- Az Atomerőműnek se oka, se joga, hogy ebbe beleszóljon
- Ugyanakkor azonban minden olyan esetben, amikor az atomenergiát vagy Paksot oktanul, indokolatlanul támadják, bírálják, meg kell szólalni és a vádakat higgadtan, tárgyilagosan de határozottan vissza kell utasítani

A legfontosabb kommunikációs feladat, hogy Paks a maga részéről megteremtse és fenntartsa az atomenergia felhasználásának további sikeres társadalmi elfogadottságát. A paksi atomerőmű számára nagy kihívás, és egyben nagy lehetőség, hogy olyan kommunikációs folyamatban győzze meg az összes érintettet, amely példaértékű Közép-Kelet-Európában. A jól felépített és végrehajtott kommunikációs programnak biztosítania kell, hogy az új blokkok építésének országgyűlési elfogadását a helyi, a térségi, a regionális és az országos közvélemény ne veszélyeztesse.

Ebben az esetben a kommunikációt két szakaszra kell osztani. Az első – 2008 március-július – a szokásosnál kicsit erősebben kell az Atomerőműnek megjelenie az országos közbeszédben, de csak általában, korántsem az új blokkokról beszélve.

A második szakaszban – 2008 augusztus-október – viszont erőteljesen, hatékonyan és nagy súllyal kell az új blokkokat kommunikálni. Javasoljuk, hogy általában ne új atomerőmű építéséről szóljunk, hanem új paksi blokkok építéséről.

3.2. A stratégia felépítése

A kommunikáció közegének vizsgálatát az üzemidő-hosszabbítás kommunikációs stratégiájának alábbi négy alapeleme követi:

**Noguchi
Porter Novelli**

- Az általános kommunikációs *célok* meghatározása
- Az érintett *célcsoportok* meghatározása
- Általános, illetve a célcsoportoknak megfelelő *üzenetek* meghatározása
- Az egyes célcsoportok eléréséhez szükséges *eszközök, akciók* kidolgozása

4. Kommunikációs célok

A kommunikáció elsődleges célja, hogy egy olyan társadalmi elfogadást teremtsen, amely megnyitja az utat a kormányzati és parlamentáris döntés előtt úgy, hogy a közvélemény megítélése ne romoljon, támogatása ne csökkenjen.

Ennek eszközei:

- a politikai szféra megnyerése
- A média támogatásának elnyerése
- Az országos, regionális, térségi és helyi közvélemény meggyőzése
- Fentiekén keresztül a kormány és az országgyűlési képviselők meggyőzése, hogy a terv megszavazása társadalmilag pozitív lépés.

5. Célcsoportok

5.1. Politikai szféra

- Országgyűlési képviselők
- Kormánytagok
- Politikai ellenzók, mint a köztársasági elnök, a környezetvédelmi miniszter

5.2. Média

Helyi média

Regionális média

Országos média, beleértve a televíziókat és a bulvárt is

Nemzetközi média – egy későbbi fázisban

5.3. Lakosság

- Országos közvélemény
- A Duna mindkét partjának települései 30 km-es térségen belül – a Duna bal partján pl. a közelség ellenére jó néhány településnek kevesebb gazdasági érdeke fűződik az atomerőműhöz, s a közvetlen információszerzés is kevesebb (nem dolgoznak családtagok az erőműben) – így fokozott figyelmet érdemelnek
- Az atomerőmű 12 km-es térségén belüli települések (TEIT)
- Paks lakossága és az erőmű belső közvéleménye közösen

5.4. Lehetséges együttműködő partnerek

- A politikai pártok energetikai szakértői, akiknek legtöbbször támogatja a projektet
- Támogató szakértők, szervezetek, akik segíthetnek a kommunikációban (Atomforum, OSSKI, RHK Kht., Nukleáris Nők, Reális Zöldek, FINE, Magyar Mérnök Akadémia, Nukleáris Újságírók Egyesülete, MTESZ, Magyar Nukleáris Társaság, KFKI, BME)
- Paks polgármestere és a képviselő-testület, helyi civil szervezetek
- Tolna megyei közgyűlés vezetői
- TEIT polgármesterek és önkormányzatok, helyi civil szervezetek
- Egyéb, a nukleáris iparban érintett lakossági társulások: IIT, NyMTIT, TETT

**Noguchi
Porter Novelli**

5.5. Ellenzők

Az atomerőműveket ellenző zöld szervezetek közül főként a Greenpeace, és az Energia Klub ismert de nem elképzelhetetlen, hogy mások is csatlakoznak hozzájuk. Az sem kizárható, hogy a program beindulásakor további szerveződések jönnek létre akár országosan, akár helyben.

Fontos megjegyezni, hogy ezen szervezetek taglétszáma és társadalmi hatása minimális, ugyanakkor médiabefolyásuk igen nagy lehet. Agresszív, szenzációhajhász viselkedésük és túlzott aggodalmat keltő, sokszor demagóg érvelésük társadalmi súlyukat jóval meghaladó publicitást biztosít nekik. A proaktív, azaz az őket megelőző, az érzelmekre és az értelemre egyidejűleg ható kommunikáció azonban sikeresen csökkentheti akcióik hatását. Mindenképpen kiemelt bánásmódot igényelnek, lehetőség szerint már előre kell tudni érveik, ellenvéleményeik alapján, és ezeket szakszerű indoklásokkal kell megcáfolni, bírálni.

7. Üzenetek

7.1. Üzenetek a lakossági tájékoztatásban: érzelmi kommunikáció

Ezen a területen javasoljuk az erőmű hagyományos, a racionalitáson, észérveken alapuló kommunikációjának fenntartásával az üzeneteket az érzelmek irányába eltolni. Kommunikációs alapelv, hogy hatékonyabbak az érzelmeknek szóló üzenetek. Az atomerőmű létét ellenzők kommunikációjára általában jellemző az érzelmekre hatás – ezt is sikeresen lehet ellensúlyozni ily módon.

Az üzenetek javasolt témája annak a pozitív, stabil, megbízható jövőképnek a bemutatása konkrét érzelmi példákon keresztül, melyet a paksi atomerőmű büszkén vállal. Javasoljuk egy rendkívül egyszerű, magyarázatok helyett érzelmi érveket közlő alapüzenetekből álló lista összeállítását

Minél többször hangsúlyozni kell az Atomerőmű Küldetés Nyilatkozatát (Mission Statement):

A Paksi Atomerőmű Rt. célja, hogy a biztonságos üzemeltetés elsődlegessége mellett, az elérhető legalacsonyabb költségekkel a lehető leghosszabb ideig termeljen villamos energiát, s biztosítsa továbbra is az ország áramellátásának jelentős részét.

Érzelmi érvek, szlogenek lehetnek:

Paksi Atomerőmű – tiszta energia!

Nélkülünk csak minden második lámpa égne – Paksi Atomerőmű

Energiabiztonság = Energia. Biztonság. Paksi Atomerőmű

A Paks körüli régióban, amelyeknek közvetlen kapcsolatuk volt az atomerőművel az elmúlt 25 évben, a jövőkép mellé nosztalgikus, közös múltat idéző elemek bevonását is javasoljuk.

7.2. Üzenetek a média tájékoztatásban: racionális kommunikáció

A médiakommunikációban javasoljuk az észérvek megtartását. Minden, a sajtón keresztül zajló kommunikáció torzul a célközönségig, ezzel mindenképpen számolni kell.

8. A lehetséges forgatókönyvek

8.1. „Sima ügy”

Az első szakaszban a kommunikációs környezet fogadó-kész, általában pozitív lesz. Az évek óta folyamatos meggyőző kommunikációs munka és az erőmű által megkezdett és következetesen vitt *társadalmi felelősségvállalási programok* erősítették a Paksi Atomerőmű ismertségét és elismertségét mind a régióban, mind pedig országos szinten.

Paks kapcsolata a környezetvédőkkel sem rossz. Bár Magyarországon a civil mozgalmak beágyazottsága és támogatottsága a zöld és környezetvédő csoportok esetében nem tekinthető nagyon erősnek, s így az általuk elérhető eredmények is korlátozottak, az erőmű e tekintetben is jelentős eredményeket tud felmutatni. A természetes véleménykülönbségek ellenére az erőműnek a zöld és környezetvédő csoportokkal való kapcsolata ekkor még rendezett.

A politikai szférával meglévő kommunikációs kapcsolatokat szintén kedvezőnek lehet tekinteni, az erőmű számos kezdeményezés és újszerű akció közreműködője volt. Mindezeknek a tényezőknek szerepe volt és van abban, hogy az egész erőmű és az atomenergia jövője szempontjából meghatározó kérdések témájában alapvetően támogatói és elfogadói hozzáállás jellemzi a politikai pártokat. Az elmúlt hosszú időszakban mind a kormánypártok, mind pedig az energiakérdésekkel foglalkozó vezető ellenzéki politikusok részéről elhangoztak e tájékoztatókon, illetve azokat követően az atomerőmű bővítését, esetleges új blokkok építését támogató nyilatkozatok.

Az adottságokat a végzendő tevékenység szempontjából úgy foglalhatjuk össze, hogy a Paksi Atomerőmű lakossági-, és média-tájékoztatási tevékenységének alapvetően jók a külső adottságai. Hosszú idő óta magas az erőmű társadalmi elfogadottsága, az erőmű társadalmi felelősségvállalási programjait a lakosság és az érintett térségek méltányolják, a politikai szféra alapvetően támogatja és elfogadja az erőmű létét, működését, és az elkövetkezendő periódusra vonatkozó stratégiai céljait.

Ebben a helyzetben az a kommunikációs feladat, hogy ezeket az előnyöket meggyőzően, nyíltan hirdessük. Az Atomerőmű a múltban hajlamos volt arra, hogy szégyenlősen visszavonuljon, ne „harsogja” a közvéleménynek saját előnyeit, és még akkor se vegyen részt a kommunikációban, amikor éppen róla vitatkoztak. Kevés kivétel volt, például a 3 évvel ezelőtti őszi média-kampány, ami – talán épp a gyakorlatlanság miatt – visszafelé sült el. Túl sok volt, túl sokszor. Ebből azonban téves volna azt a következtetést levonni, hogy többet nem szabad, mert nem a kommunikáció ténye volt a hibás, hanem a módja és formája: kolumnás megjelenések a közvélemény számára túlzottan szakmai, egyáltalán nem érthető szöveggel, ez volt a hiba.

Épp ezért azt javasoljuk, hogy ebben az első szakaszban az Erőmű nyomatékosan jelenjen meg a társadalmi párbeszédben, mint egy hosszú távú, megbízható partner, a jövő energiáját szolgáltató és annak már ma is 40 %-át előállító vállalat.

A második szakaszban, amikor mindenki számára nyilvánvaló, hogy a kormány, illetve a Parlament mit akar, a Paksi Atomerőmű Zrt-nek igen erős meggyőző kampányba kell kezdenie. Maga mellé kell állítania

- A közvéleményt
- A médiát
- A parlamenti képviselőket, bizottságokat

8.2. Válsághelyzet

A skála másik végén egy olyan helyzet van, amikor a projekt ellenzői egymásra találnak és közös egységfrontot alakítva jó előre megpróbálják a parlamenti döntést megtorpedózni.

Ezek a személyek és csoportok nagyon korán, nagyon súlyos módon okozhatnak kárt a projektnek azzal, hogy fölhasználják a sajtót vészforgatókönyveik propagálására. Ezzel fölidegesítik az embereket, miáltal csökken az Atomerőmű támogatottsága, de a tervezett projekt hitele is.

**Noguchi
Porter Novelli**

Javaslatunk szerint az első fázisban alkalmazott higgadt, méltóságteljes kommunikáció, az atomenergia fölhasználása előnyeinek ecsetelése, Paks sikereinek fölmutatása élét veheti ennek a lépésnek. Ha azonban ez nem így történik, akkor következhet a válságkezelés.

9. Kommunikációs feladatok: első szakasz (2008. január - június)

Az új blokkok építésével kapcsolatos kommunikációnak egyértelműen két szakasza van. Az első fázisban (körülbelül 2008 május-júniusig) a fő alapelv a „business as usual”, vagyis hogy

- A vállalat úgy kommunikál, mintha mi sem történt volna: a szokásos módon működik az alapjáratú kommunikáció
- Az új blokkok építésével kapcsolatban proaktívan nincs kommunikáció, reaktívan az arra kijelölt személyek a holding statementtel válaszolhatnak

Ugyanakkor fölkészülve a viharos második félévre szükséges, hogy az Erömű minden lehetséges kommunikációs előnyt kigyűjtsön magának, ezért a második félév során majd igen hatékonyan kell a reklám és a PR eszközeit használnia.

Az első félévben viszont kifejezetten erős, és a szokásosnál *némiképp harsányabb* hagyományos kommunikációs eszközök használatát javasoljuk. Szükséges néhány formabontó esemény megrendezésével erősíteni a vállalat reputációját a közvélemény teljes körében. Ilyen események lehetnek például:

- az ÖkoPark újságírói látogatása,
- a szokásos Évindító sajtótájékoztató
- a Sláger Rádió Bumeráng kitelepülése a Tavaszi Mosolyturné során.

9.1. Belső kommunikáció

Nem mondhatjuk, hogy a legfontosabb, de mindenképpen a legelső lépés a saját dolgozók folyamatos tájékoztatása, hiszen mindenki, akit meggyőzünk, a hír vivője, jószolgálati nagykövete lesz, ha ehhez megfelelő muníciót (adatokat, tényeket, érveket) kap a menedzsmentől. A sikeres belső kommunikáció alapelve a munkavállalók alapos és exkluzív tájékoztatása, ezért szükséges a PA Zrt. dolgozóival folytatott párbeszédet folytatni, különös tekintettel azért, hiszen az új blokkok építése az ő jövőjüket is közvetlenül érinti.

A felmérések eredményei általában azt mutatják, hogy a nagy cégeknél dolgozók a saját családjaikban, rokoni kapcsolataikban és lakóhelyükön egyaránt egyfajta véleményvezéri szerepet töltenek be, az általuk elmondottak hiteles információt jelentenek a többiek számára. Ezt a szerepet erősítheti, és egyben tovább mélyítheti, ha az erőműben dolgozókat sikeresül indirekt formában bevonni a tájékoztatási tevékenységbe.

A munkavállalókat 2008 folyamán rendszeresen el kell látni olyan információkkal, amelyek világos, egyszerű, a nagyközönség számára is felfogható tényeket közölnek az új blokkok funkciójáról, társadalmi következményeiről, valamint a szóba jöhető technikai megoldásokról („harmadik generációs blokkok”). Az új blokkok témakörében a Paksi Atomerőmű olyan előnyös adottsággal rendelkezik, amely eredményesen használható a kommunikációs tevékenység során. Az Atomerőmű eddig is alapvetően meghatározta a város jövőjét. A század ötvenes évtizedéig tartó további atomerőműves jelenlét garanciát jelent a térség számára, hogy az ott élők még hosszú évtizedekig élvezhetik a jelenlétből fakadó előnyöket, munkalehetőségeket.

A tájékoztatás, és egyben felkészítés formáira a Noguchi négy eszköz használatát javasolja 2008 során:

- Az Intranetet,
- az Atomerőmű honlapját,
- az Atomerőmű újságot,

- Konzultáció-sorozat megszervezését, mely elsődlegesen, de nem kizárólag a munkaválalók számára teszi lehetővé a téma fontosabb vonatkozásainak megismerését,
- Video hírlevelet a dolgozóknak és családjaiknak
- Dolgozói fórumot az őszinte, nyílt tájékoztatás jegyében

Az *Intraneten* az új blokkok kérdéseivel foglalkozó önálló oldal elindítását javasoljuk, mely 2008. júniusáig havonta új anyagokkal frissül. Meg kell teremteni az interaktivitás lehetőségét, hogy a megjelent anyagokkal kapcsolatban az érdeklődők kérdéseket tehessenek fel, és azokra választ kapjanak.

Javasolt témakörök:

- 2008. január: A magyar energiaellátás igényei
- 2008. február: Az atomenergia, mint opció Magyarországon a XXI. században
- 2008. március: Üzemidő hosszabbítás, kapacitásnövelés, új blokkok létesítése
- 2008. április: A megoldás: Harmadik generációs blokkok megépítése
- 2008. május: A döntéshozatali folyamat bemutatása
- 2008. június: Anyagi, műszaki -technikai, társadalmi feltételek áttekintése

Az *Atomerőmű honlapján* új blokkokkal kapcsolatos hírek, összefoglalók, sajtóközlemények önálló oldalt kapnak a Hírek rovaton belül. Így a honlapot felkereső külső és belső érdeklődők is hozzájuthatnak a témával foglalkozó anyagokhoz.

Az *Atomerőmű* újságban 6 részes cikksorozatot javasolunk a témával kapcsolatban kéthavi gyakorisággal, februári, áprilisi, júniusi, augusztusi, októberi és decemberi megjelenéssel. A fél oldal terjedelmű írások egy-egy, a fenti témakörre alapuló, az új blokkokhoz kapcsolódó kérdést mutatnak be, áttekintve a vonatkozó tényeket és fontosabb adatokat, valamint beszámolva a kérdéshez kapcsolódó aktuális eseményekről. Közérthető, szakmailag helytálló közlemények jelenjenek meg, amelyek a legegyszerűbb dolgozó számára is érthetően tájékoztatnak a projekt lefolyásáról.

A négy részes konzultáció-sorozat február és augusztus között kéthavonta kerülne megrendezésre a paksi Művelődési Ház Nagytermében. Elsősorban az Erőmű dolgozóit és család-

**Noguchi
Porter Novelli**

tagjaikat javasoljuk meghívni, de a rendezvény nyitott, tehát más érdeklődő pársiak is bejöhettek.

**Noguchi
Porter Novelli**

9.2. Külső kommunikáció: alapelvek

Többször hangsúlyoztuk, de nem lehet elégszer kimondani, hogy a minél hosszabb kommunikációs béke kulcsfontosságú. Ezért amíg projekt irányítója másképp nem dönt, az alábbi nyilatkozatban foglaltakat kell válaszolni minden kérdésre és megkeresésre.

A kommunikációnak rövidnek és koncentrálnak kell lennie. Nem tartalmazhat mást, mint ami a Holding statement-ben található. Nem tartalmazhat hazugságot, ugyanakkor nem mehet bele részletekbe sem, amelyek ma még nem tisztáztak, vagy még nem jött el az idejük.

A megkeresésekre négy kijelölt vezető jogosult válaszolni. Ezek: dr. Kocsis István, Kovács József, Mittler István és Tringer Ágoston. Mindenki más, akit az ügyben megkérdeznek, a fenti négy személyhez kell irányítsa a kérdezőt. Ő maga semmilyen formában, még ráutalás formájában sem foglalkozhat a kérdéssel.

„Holding statement

Arra a kérdésre: igaz-e, hogy Pakson új atomerőmű épül, a következőket tudom mondani. Ahhoz, hogy Magyarországon új atomerőmű épüljön, kormányzati döntés szükséges. Miután ilyen döntés nem született, értelemszerűen sem Pakson, sem másutt az országban nem épül atomerőmű.

Arra a kérdésre, hogy nem terveznek-e ilyet, ismét csak nem tudok válaszolni, mert a tervezés is olyan döntés-előkészítési folyamat, amelyről kormányzati szinten kell határozni.

A szakemberek, illetve a paksi dolgozók nevében annyit mondhatok, hogy Pakson sikeresen működik egy atomerőmű, és Paks ideálisan adott az üzemidő hosszabbításra ugyanúgy, mint egy új atomerőmű esetleges megépítésére. A most működő atomerőmű kiváló szakember gárdája szintén adottság, és az is nyilvánvaló, hogy az ország energiapolitikáját végrehajtó Magyar Villamos Művek Zrt. számos jövőbeli megoldáson gondolkodik – nyilvánvalóan az Ön kérdésében fölteszen is. Ennél többet felelőtlenség volna most még mondanunk.”

**Noguchi
Porter Novelli**

9.3. Külső kommunikáció: Közvélemény-kutatás 2008

A Paksi Atomerőmű Zrt. Immáron több mint egy évtizede évente országos, reprezentatív közvélemény-kutatáson méri fel társadalmi elfogadottságát. A felmérések utóbbi évekbeli eredményei azt mutatták, hogy az erőmű elfogadottsága igen magas, 70–73 százalék közötti, ami nemzetközi szinten is nagyon jó eredménynek számít.

A közvélemény-kutatás 2008-ban lehetőséget teremt arra, hogy fel lehessen mérni az új blokkok létesítésével kapcsolatos lakossági véleményeket és attitűdöket, anélkül, hogy erről a témáról közben pro-aktívan kommunikálni kellene. A korábbi évek adatai egy alapvetően békés és kiegyensúlyozott viszonyok közötti helyzet eredményeit mutatták meg. Nem kellett úgymond „hozzányúlni a viszonyokhoz”, az erőmű hosszú éveken át megbízhatóan működött.

Az új blokkok várható létesítése azonban a lakosság nagy többsége számára új helyzetet teremt majd. Hazánkban legutóbb húsz éve történt meg, hogy az erőmű utolsó blokkját üzembe helyezték. Azóta bármilyen fejlesztés, és korszerűsítés alapvetően az erőművön belül zajlott s egyik sem volt összevethető egy új atomerőmű-blokk létesítésével a nagyközönség, a lakosság szemében.

Ezért a 2008-as közvélemény-kutatás – mivel tényleg kíváncsiak vagyunk a közvélemény igazi álláspontjára – irányadó lehet az egész kommunikációs folyamathoz. Az új blokkok társadalmi elfogadottságának felmérése, és a kapott eredmények értékelése és elemzése nagyban segítheti a témakörhöz kapcsolódó kommunikációs tevékenységet, ezért azt javasoljuk, hogy az idején hagyományos közvélemény kutatás kérdéssora egészüljön ki egy olyan rész-kérdéssorral, amely használatával reális képet lehet kapni a lakosság véleményéről ebben a kérdésben.

A rész-kérdéssor 5-6 kérdése foglalkozzon azzal, hogy a lakosság:

- Mit gondol, hogyan vélekedik az atomenergia további, esetleg kibővülő szerepéről, helyéről Magyarországon?
- Mennyire tartja korszerűnek és biztonságosnak a hazai erőművet a többi EU-s erőműhöz képest?

- Mennyiben tartja ígéretes megoldásnak az atomerőművet az egyre inkább égetővé váló hazai villamosenergia-igény kielégítésére?
- Volna-e alternatív javaslata vagy világosan látja, hogy az alternatívák egyelőre nem alkalmasak?
- Támogatná, elfogadná-e új atomerőmű vagy atomerőművi blokk létesítését *általában hazánkban?*
- Támogatná-e új blokk létesítését a már 30 éves múltú visszatekintő Paksi Atomerőműben a biztonságos energiaellátás garantálására?
- Kinek a döntését igényelné az esetleges új blokkok témakörében, a kormányét vagy az Országgyűlését?

A tanácsadó a jövő évi közvéleménykutatás időpontját úgy javasolja tervezni, hogy az eredmények feldolgozását és elemzését követően használni lehessen azokat az eredményes kommunikáció érdekében. Nyilvánvalóan a közvélemény álláspontja a legerősebb érv, amivel akár a politika, akár a környezetvédők felé érvelni lehet, és ha a kutatás pozitív eredményeket hoz – különösen a tekintetben, hogy a lakosság pl. a Parlament döntését igényli -, ez komoly kommunikációs előny lehet.

9.4. Külső kommunikáció: a politikai-önkormányzati szféra felé

Paks és Kalocsa

Az erőmű társadalmi kapcsolataiban meghatározó szerepet játszik a paksi, valamint a kalocsai Önkormányzattal ápoltt partnerség. A hosszú évek óta folytatott bizalomépítés eredményeként az erőmű és az önkormányzati testületek viszonya problémamentes, a kölcsönös bizalom és jó szándék talaján az esetleges problémákat sikerül megnyugtatóan rendezni. Ezt a viszonyt kell fenntartani, és – ha arra mód nyílik – tovább erősíteni az új blokkokhoz kapcsolódó kommunikációs munkában is.

Április

Az erőműnek kezdeményeznie kell a két önkormányzatnál egy találkozót 2008 árpilis végén, ahol tájékoztatják őket a kormány terveiről. Mindkét testület felé kezdeményezni kell egy olyan önálló, az atomenergia előnyeit, az Európában, Ázsiában és Amerikában tapasztalható reneszánsz tényét ecsetelő tájékoztatót, melyben említés történik az új blokkok tervéről is.

Május

Egy újabb találkozó időpontja 2008 május vége. Megelőzve az esetleges önkormányzati érzékenységet, a két eseményt egy héten belül kellene megszervezni és megtartani. Az első találkozóra a paksi testülettel kerülne sor, a másikkra pedig néhány nappal később a kalocsai testülettel.

Június

A tervezett brosúrákat, tájékoztató anyagokat ebben a hónapban névre szólóan meg kell küldeni minden önkormányzati képviselőnek.

A régió

A Paksi Atomerőmű Tolna megye, vagy inkább a Dél-Dunántúl legnagyobb gazdasági vállalkozása, s ennek megfelelően befolyása is igen jelentős a régióban. Legfontosabb társadalmi partnerei közé tartozik a Tolna Megyei Közgyűlés, annak illetékes bizottságai, és az

erőműhöz közeli 13 település által alapított, 15 éves múltra visszatekintő Társadalmi Ellenőrző Információs Társulás. Az Uniós tagságból következően egyre nagyobb jelentőséghez és szerephez jutnak majd a jelenleg még bizonytalan hatáskörű magyarországi régiók, amelyek közül az erőmű számára a Tolna, Baranya, és Somogy megyét összefogó Dél-Dunántúli Régió a legfontosabb.

Az új blokkokkal kapcsolatos kommunikációs munkában elengedhetetlen a megfelelő munkakapcsolat folytatása a régiót vezető politikai testületekkel. Ennek elősegítésében az erőműnek kezdeményező szerepet kell játszania 2008 folyamán.

Május közepe

A Tolna Megyei Közgyűléssel való kapcsolat további megerősítése érdekében 2008 májusában javasoljuk, hogy az erőmű kezdeményezze a Közgyűlés kihelyezett ülését Pakson, amelynek témái között szerepeljen az új blokkok lehetséges létesítésének kérdése is. Az új blokkok létesítése azonban ne önálló témaként, hanem a jövőkép egyik opcionális elemeként szerepeljen a Közgyűlés napirendjén. Az erőmű illetékes vezetője tájékoztatójában térjen ki erre a témára is, bemutatva a tervezett blokkok paksi telepítésének előnyeit. Ha és amennyiben a Közgyűlés illetékes bizottságai további konzultációt, vagy információt kérnek az erőműtől, akkor azt az erőmű természetesen adja meg számukra, de *önálló* konzultációt 2008-ban nem javasolunk a Bizottságokkal.

Május közepe

A TEIT-tel az erőmű kapcsolata hagyományosan jó, a folyamatos kapcsolattartás, a közös munka eredményeként a kölcsönös bizalom erős a felek között. Az új blokkok témaköre ennek ellenére némi feszültséget jelenthet, így fontos, hogy a TEIT a társadalmi partnerek sorában az elsők között kapjon általános információt a tervezett új blokkokról. A TEIT-tel tartott konzultációra szintén 2008. májusában kerüljön sor, a találkozók első fordulójában, néhány nappal a Közgyűlés kihelyezett ülését követően, Pakson, az erőmű Térségi Kapcsolatok szervezésében.

Május vége

A Dél-Dunántúli Régió vezető politikusaival való közös egyeztetésre május végi időpontot javasol a tanácsadó, abból a megfontolásból, hogy a Régió vezetőivel való találkozás során már azokra a tapasztalatokra és véleményekre is lehet majd támaszkodni, amelyek a Közgyűléssel és a TEIT-tel való megbeszéléseken merültek fel.

9.5. Külső kommunikáció: Események, kiadványok

Szakmai konferencia a Magyar Tudományos Akadémián (2008. április)

Javasoljuk egy szakmai konferencia megszervezését a Magyar Tudományos Akadémián, amely az ország energiahelyzetében rejlő kihívásokról, illetve ezek megoldási alternatíváiról szól, az atomenergia által nyújtott lehetőségre koncentrálna. Lehetséges egy-két előadás megtartása a szél-, nap- és bio-energiáról is, hogy világosan eldönthető legyen a résztvevők számára mennyire megvalósítható és hatékony lehetőségek ezek.

A konferencia javasolt programja:

- 10.00 - 10.15 Megnyitó (MTA Energetikai Bizottsága elnöke)
 - 10.15 – 10.30 Köszöntő (a Parlament Gazdasági Bizottságának elnöke)
 - 10.30 – 13.00 Előadások
 - 10.30 – 11.00 „Az EU és Magyarország energia politikája. Kihívások és lehetséges válaszok” – felkért előadó: Gazdasági Miniszter
 - 11.00 – 11.30 „Az új magyar energia politika céljai, fő elemei, eszközrendszere” – felkért előadó: Dr Kocsis István, az MVM Zrt. vezérigazgatója
 - 11.30 – 12.00 K Á V É S Z Ü N E T
 - 12.00 – 12.30 „Az atomenergia fejlesztésének lehetőségei Magyarországon, az atomenergia nemzetközi reneszánsza” - felkért előadó: Kovács József, a PA Zrt. vezérigazgatója
 - 12.30 - 13.00 „A harmadik generációs atomerőművi blokkok előnyei” - felkért előadó: BMGE érintett tanszékének vezetője
 - 13.00 – 14.00 E B É D
- Az ebéd idején sajtókonferencia az MTA Zenetermében
- 14.00 – 16.00 Hozzászólások

- 14.00 – 14.20 „A megújuló energiaforrások szerepe a magyar energiatermelésben” – felkért előadó: az MTA részéről
- 14.20 – 14.40 „Az energetikai fejlesztések társadalmi feltételei, a NIMBY effektus” – felkért előadó: az MTA Szociológiai Kutató Intézet
- 14.40 – 15.00 „A közvélemény az atomenergetikáról” - felkért előadó: a TNS kutatás vezetője
- 15.00 – 15.30 „Egy lépéssel a világ előtt: a magyar példa; nukleáris hulladék elhelyezés, társadalmi befogadás” – felkért előadó: Dr. Hegyháti József, az RHK Kht. Ügyvezető igazgatója
- 15.30 – 16.00 „17 év partnerség. A paksi hulladék elhelyezése” - felkért előadó: Krachun Szilárd, a TETT elnöke
- 16.00 – 16.00 A konferencia bezárása, a levezető elnök összefoglalója.

Sláger Rádió Bumeráng – tavaszi Mosolyturné kitelepülés (2008 április-május)

Az évek óta legnépszerűbb rádióműsor ősszel és tavasszal országjárást szervez, amikor is a műsorvezetők, Bochkor Gábor, Boros Lajos, Voga János és a stáb egy-egy vidéki helyszínről jelentkeznek a reggeli, négy órán át tartó műsorban. Igaz ugyan, hogy ez a rádiós program meglehetősen szabad szájú és tiszteletlen, ugyanakkor azonban a műsorvezetők műveltek, intelligensek, hallgatnak az észérvekre. A könnyed, szórakoztató program a tapasztalatok szerint különösen hatásosan tudná emelni a fiatalok és az autó-tulajdonosok (középosztály, a Bumeráng legfőbb hallgatói) körében az Erőmű népszerűségét pontosan azért, mert ilyen „bevállalós.

Lehetséges program:

- 06:22 Bocsi és Lajos arról beszélgetnek, mit gondoltak gyerekkorukban az atomerőműről
- 07:09 Stúdióbeszélgetés: Lehet-e majd a jövőben tehéntrágyával világítani, napelemmel autót hajtani, vagy marad az atomerőmű
- 07:50 Ni csak, ki beszél? Interjú a PA Zrt valamelyik vezetőjével
- 08:20 Brian arról, hogy Angliában milyen atomerőművek vannak
- 9:30 Betelefonálók kérdezhetnek az Atomerőmű vezetőitől

Közben játékok, nyerési akciók Pakssal kapcsolatosan.

9.6. Külső kommunikáció: média kapcsolatok

A Paksi Atomerőmű Zrt.-nek élő, jó médiakapcsolatai vannak, s miután a jövő év első félévében reaktív kommunikációt tervezünk, ezeket a kapcsolatokat is csak a szokásos módon kell kihasználni. Az év első felében csak akkor szabad felelni, ha kérdeznak, illetve a szokásos kommunikációs aktivitást (évindító sajtótájékoztató, interjúk, újságírói látogatások, helyi érdekű sajtóesemények) folytatni kell.

Média válság-team

Arra az esetre, ha ennél többre volna szükség, létre kell hozni egy olyan szakértői csoportot, amelyik esetleges támadásokra, a téma túl korai kiszivárogtatására, negatív hírekre hatékonyan és fölkészülten válaszolni tud. Ha bármilyen állítás megjelenik a médiában az új blokkok építésével kapcsolatban, e szakértők valamelyikét kell mozgatni, hogy objektívan, hitelesen elmagyarázza az eseményeket és visszautasítsa a hisztériakeltést.

Évindító sajtótájékoztató 2008 január

Az évindító sajtótájékoztatónak immár nagy hagyománya van, a média, az atomenergia kérdéseivel foglalkozó szakújságírók már várnak rá. Az eseményt hagyományosan az Akadémián javasoljuk megtartani. Egyrészt az újságírókat emlékeztetni kell arra, hogy az erőmű immár több mint 30 éves múlttra tekinthet vissza, és Paks mindazt a várakozást, amit akkor keltett, azóta beváltotta. Itt kell sort keríteni a tavalyi eredmények ismertetésére.

E beváltott ígéreteknak volt betudható – és ez már a jövő – hogy az ország egyöntetűen támogatja az Atomerőművet, csak úgy, mint a Parlament, amely az elmúlt időszakban lehetőséget teremtett mind a hatékonyság növelésére, mind az üzemidő meghosszabbítására. A

paksi vezetők úgy érzik, hogy az atomerőműre egyre jobban szükség lesz – és ideje volna gondolkodni a jövőn is: merre megy a magyar energiaipar, lesznek-e új blokkok?

Újságírók látogatása az Ökoparkban (2008 május)

Az újságírók már több alkalommal érdeklődtek, hogy mikor tekinthető meg a paksi északi porta mellett működő hatvan hektáros ökopark. A hely általában állategészségügyi okokból nem látogatható, de az erőműbe érkezők az északi porta parkolójából megtekinthetik, illetve a 6-os úton elhaladók láthatják a hagyományos módon tartott jószágokat. Ezúttal viszont az újságírókat kisbuszos kirándulásra lehetne vinni, hogy – első sorban a televíziós, illetve a bulvárlapok tudósítói, de természetesen a „komoly” média is – hírt adhasson arról, hogyan élnek az őshonos magyar háztáji állatok: az ötven rackajuh, harminc szürke marha, huszonöt mangalica disznó.

Így meggyőzően mondhatjuk el, hogy az őshonos állatfajták és az erőmű egymás mellett élése a modern technológia és a hagyományőrzés szemléletes példája.

A honlap megújítása

A paksi honlap az ország egyik legnagyobb méretű, legalaposabb honlapja. Ugyanakkor számos olyan anyag található rajta, ami meglehetősen elavult, például a jövőképpel kapcsolatban egy 2001-es brosúra, amin még Mészáros György szerepel, mint elnök és Baji Csaba, mint vezérigazgató

Továbbra is kevésbé szól a fiatalokhoz, hiányzik belőle az interaktivitás, amit ez a korosztály igényel. Szükség volna a fiatalok körében ma divatos podcastra (Internet-rádiós hangos műsorra), nyerő játékok bevezetésére, a paksi rövidebb imázs-filmek hozzáférhetőségére. Ezúttal nagynevű, számos nagyvállalati honlapot tervező, professzionális cégre kellene bízni az áttervezést.

A honlap átalakítása után szükséges ennek hírét közzétenni, elsősorban az Internetes médiában, ahol a lehetséges honlap látogatók leginkább megkapják az információt. Természetesen ugyanígy szükséges a print médiában (országos napilapok, hetilapok, számítógépes újságok) is megjelentetni egy sajtóközleményt.

**Noguchi
Porter Novelli**

Az Internetes médiában javasoljuk szabványos szalaghirdetések (bannerek) megjelentetését az Index és/vagy az Origo portál oldalain. A kampányt 1000 megjelenéses egységekben lehet megrendelni, illetve különböző kedvezményes csomagok is rendelhetők. Az olvasók rovatonként célozhatók.

A Google AdWords segítségével a világ legnépszerűbb keresőprogramjában, a Google keresőben, illetve magyar és külföldi honlapokon kereső- és kulcsszavak alapján megjelenő szöveges hirdetések helyezhetőek el. Csak azok után a megjelenések után kell fizetni, amikor az Internetező átkattintott a Paksi Atomerőmű oldalára (ún. cost per click árazás). A hirdetés kattintástól függetlenül jóval többször is megjelenik az oldalakon.

10. Kommunikációs feladatok: Második szakasz (2008. június - október)

10.1. Belső kommunikáció

A tájékoztatás, és egyben felkészítés formáira a Noguchi az első szakaszban használt négy kommunikációs eszköz, illetve két újabb eszköz használatát javasolja. Tovább használandó az Intranet, az Atomerőmű honlapja, az Atomerőmű újság és a konzultáció-sorozat.

Új elemek:

Video hírlevél a dolgozóknak és családjaiknak (július)

Dolgozói fórum az őszinte, nyílt tájékoztatás jegyében (augusztus elején)

Video hírlevél. Világszerte nagyon erős kommunikációs motiváló tényező. Az emberek 90 százaléka vizuális típus, azt jegyzi meg, amit lát, nem pedig azt, amit mondanak neki. Ezért javasoljuk ezt a valamennyi dolgozónak (és családjuknak) eljuttatott videokazettát, mely 15 perces, színes VHS. Tartalma: rövid vezérigazgatói köszöntő, jövőkép. Számítógépes animáció, amely bemutatja a lehetséges új blokk építés műszaki és törvényi folyamatát. Felhívás, ötletek, kérdések elhelyezésére az ötletládákba.

Ezt követően, a nyár folyamán, a kormány előzetes állásfoglalása után dolgozói fórum. Tudásunk szerint a közvetlen demokráciának ez a sok száz éves, jól bevált intézménye igen ritkán valósul meg Pakson, holott a legnagyobb haszonnal kecsegtet. A fórumra javasolt előadók/résztevők esetleg az MVM Csoport vezérigazgató, vagy házon belül megoldva PA Zrt. vezérigazgató és/vagy törzskari igazgató. Téma: döntés előtt a kormány és a Parlament. Miről döntenek? Mit jelent ez Paks jövője, a város és a régió jövője szempontjából?

10.2. Külső kommunikáció: a politikai-önkormányzati szféra felé

A belső kommunikációs feladatok tavaszi elvégzése, valamint az elsődleges helyi és régiós partnerekkel folytatott egyeztetéseket követően javasolja a tanácsadó az országos politika szereplőinek tájékoztatását a témakörben, a 2008. júniusa és augusztusa közötti időszakban. Ennek javasolt formája egy olyan Roadshow, amelynek során az erőmű vezetői és vezető szakértői felkeresnék az alábbiakban felsorolt közszereplőt, és általános tájékoztatást adnának számukra az új blokkok kérdésköréről.

A konzultációk konkrét programjának összeállításában, és az azokhoz tartozó sajtó és médiamunka ellátásában – igazodva a problémakör sajátosságaihoz – most még csak előzetes tervekről beszélhetünk. (A vonatkozó döntés még nem született meg, hosszú megvalósítás áll a szakemberek előtt, tekintettel kell lennünk az EU-tagságból fakadó kötelezettségekre is, stb.)

A környezetvédelmi miniszter meghívása az erőműbe (június)

A tapasztalatok szerint a politikusok az ilyen látogatásokat nem formálisnak szeretik. Elvárják egyrészt, hogy a média jelen legyen, másrészt pedig, hogy valamilyen fontos mondani valóval fordulhassanak a sajtóhoz. Fodor Gábor esetében az Erőmű azt várja, hogy látványosan ne csatlakozzon az ellenző Zöldekhez, ezért őt mielőbb meg kellene hívni és személyes tapasztalatain keresztül meggyőzni Paks előnyeiről. Nyilvánvalóan számára is kell legyen valami mondanivaló a médiának és a közvéleménynek. Ez lehetne egy olyan ígéret, vagy akár annak írásba foglalása, hogy ha a Parlament új blokkok építése mellett dönt, a folyamat során végig figyelembe veszik a tárca ajánlásait, illetve bevonják őket a folyamatba.

Roadshow az önkormányzati testületeknél (2008 szeptember)

Az első szakaszhoz hasonlóan javasoljuk a megyei közgyűléseknél egy látogatást Tolna, Baranya és Bács-Kiskun megyében. Ezúttal a téma a paksi jövőkép. Egy olyan audiovizuális prezentáció, amely bemutatja a Paksi Atomerőművet, mint esetlegesen két új blokk gazdáját, a Dunántúl egyik legnagyobb foglalkoztatóját és a beszállítók-alvállalkozók révén az ipar és

**Noguchi
Porter Novelli**

a gazdaság motorját. Lehetőség szerint az üléseken el kell érni, hogy a testület nyilatkozatban támogassa Paksot és az új blokkok témáját.

A gazdasági bizottság kihelyezett ülése az Erőműben (2008 szeptember)

A gazdasági bizottság jelenlétének különös súlya van, s ezt a parlamenti vita előttre időzíteni különösen fontos volna. Ideális esetben a bizottság éppen Pakson vitathatná meg az új blokkokra vonatkozó javaslatot. A látogatást természetesen sajtótájékoztató követné.

**Noguchi
Porter Novelli**

10.3. Külső kommunikáció: Események, kiadványok

Kiállítás a Tájékoztató és Látogató Központban (2008. júniustól)

Az erőmű Tájékoztató és Látogató Központja (TLK) évente több tízezer látogatót fogad. A TLK állandó kiállításának kiegészítése egy olyan kiállítással, mely a népszerű, felfüggesztett és mobil táblás megoldásra épül, nagyon jól szolgálhatná az új blokkok témájának megismertetését a látogatókkal. Az 1x2 méteres táblákból 6-8 készülne és kerülne elhelyezésre a TLK kiállításán, vagy döntéstől függően a kör alakú bejárati résznél.

A 6-8 tábla alapinformációkat közölne az új tervezett blokkokról, a jelenlegi helyzet sajátosságairól, a sürgető megoldási igényről, a harmadik generációs blokkok műszaki technikai jellemzőiről, a világban megfigyelhető nukleáris reneszánszról, valamint a már több mint egy évtizedes közvélemény-kutatások érdekesebb eredményeiről.

A mobil táblás megoldás arra is lehetőséget kínál, hogy az erőmű nevében a témában megszólaló szakemberek azt magukkal vigyék a szakmai és egyéb találkozók, konzultációk és konferenciák helyszíneire, s azok használatával erősítsék álláspontjuk, mondandójuk hitelességét.

Javasolt megnyitás: 2008. június

Tájékoztató kiadványok megjelentetése (2008. július)

Az új blokkok témakörével kapcsolatosan a Tanácsadó két önálló kiadvány elkészítését és használatát javasolja a PA Zrt. számára. Az egyik a magyar energiahelyzet fő jellemzőit foglalja össze és mutatja be népszerű tudományos stílusban és formában. A másikkal az érdeklődők egy olyan érvgyűjteményt kapnak kézhez, amelyik világosan és egyértelműen ad választ a leggyakrabban megfogalmazódó kérdésekre az atomenergiával kapcsolatban általában, illetve az atomerőmű-blokkokra vonatkozó konkrét témában.

**Noguchi
Porter Novelli**

Mindkét kiadvány elsősorban a TLK látogatóit célozná meg, ingyenes tájékoztatóként. Ugyanezeket a kiadványokat megkapná azonban:

- A Parlament minden tagja
- A kormány
- A Tolna megyei, Somogy és Baranya megyei közgyűlések minden tagja
- A társadalmi társulások, TEIT, TETT, stb.
- A média energia kérdésekkel foglalkozó munkatársai

Színes tájékoztató kiadvány a magyar energia helyzet lehetséges megoldásairól

A/5 méretben,

8 oldalon, leporello formában

4+4 színnel,

első kiadásban 2.000 példányban

Tartalma: rövid, tömör, közérthető tájékoztató anyag a gazdasági, társadalmi, szociális, környezeti helyzetről, az atomenergia felhasználás előnyeiről.

Javasolt megjelenés: 2008. július

30 kérdés – 30 válasz az új atomerőművi blokkokról címmel érvgyűjtemény megjelentetése

Tartalma: kérdés-felelet formában az új blokkok létesítése melletti érvek felsorolása népszerű, könnyen érthető, tudományos ismereterjesztő stílusban. Az érvgyűjteményt a TLK munkájában, valamint a térségi kapcsolatokban is használható szóróanyagként. Az anyag végén lehetőséget teremtenék az olvasóban felmerülő kérdések megfogalmazására is. A beérkező kérdésekre a válaszokat az erőmű honlapja, a belőlük készült válogatást pedig az ATOMERŐMŰ is közölné.

Javasolt megjelenés: 2008. július

10.4. Külső kommunikáció: média kapcsolatok

A hagyományos médiatevékenység fönntartása mellett az országgyűlési döntés finisében szükséges egy igen hatásos és erőt mutató kampány. Ezért javasoljuk, hogy legyen egy országos óriásplakát kampány és egy hirdetési kampány az országos napilapokban. Ezek természetesen drágák, de az a döntés, aminek a meghozatalához hozzásegítenek, szintén hihetetlenül fontos Paks számára.

A print média reklámkampánnyal kapcsolatban még fölhozható az is, hogy 2005-ben egy hasonló kampány akkor ellenérzéseket váltott ki. Úgy gondoljuk, az nem magának a reklám gondolatának az elutasítása volt, hanem a kampány kivitelezése okozta. Két hibát azonosítottunk:

- A hirdetések feltűnően nagy felületet foglaltak el, azt sugalva, hogy a PA Zrt. nem tud mit kezdeni a „rengeteg pénzével”
- A cikkek túlságosan szakmaiak, nem általános médiába valók, az átlag olvasó számára nehezen érthetőek voltak

Ezért javasoljuk, hogy kisebb felületen, **nagyon** közérthető formában ismertessük a magyar energetika helyzetet, a megoldás lehetőségeit és hogy miért az atomenergia a királyi út. Ez a kampány egyben előkészíti az esetleges új blokkok építésével kapcsolatos kommunikációt.

Féléves sajtótájékoztató (2008 június/július)

Szintén immár hagyományos média rendezvény, amit ezúttal az is erősít, hogy a vezetés nemcsak a médiával, a közvéleménnyel, hanem - a médián keresztül – az országos politikával is kommunikálhat. Ezen üzenetek mellett a fő téma az immár hivatalos 2007-ös eredmények, illetve a termelés alakulása 2008-ban.

Óriásplakát kampány (2008. augusztus 20 - szeptember 30.)

Új eszközként javasoljuk országos szinten az óriásplakát használatát az új blokkokkal kapcsolatos kommunikációban. Az óriásplakátok megjelenése minden bizonnyal igen jelentős lakossági és médiaérdeklődést és visszhangot váltana ki, nem csak szokatlansága és újszerűsége, hanem tartalma miatt is. A kampány keretében egyetlen típusú óriásplakát használ-

tát tartjuk célravezetőnek, két szempontból is: egyrészt a kommunikált üzenet hatásosságát növeli, ha a közönség ugyanazzal az üzenettel találkozik mindenütt az országban, másrészt valószínűsíthető, hogy a negyven napos időszak alatt anyagilag sem érdemes a plakátokat megváltoztatni.

1. változat:

„Egy név, ami már fogalom.

Új blokkok Paksra.

A jövő záloga”

2. változat:

„Ugye Ön sem fizetne szívesen 1 kilowatt áramért 100 forintot?!

Új atomerőművi blokkok Paksra. Az

Ön pénztárcájának ajánlásával.”

3. változat:

„Egy ingyenes jó tanács:

az atomenergia a legolcsóbb.

Új blokkok Paksra”

4. változat:

„Energia: drága,

drágább,

legolcsóbb. Új blokkok Paksra”

5. változat:

„Az új magyar energia koktél:

Paks, 1 atomerőmű, 6 blokk

S mindenki bírni fogja energiával!”

Intenzív, országos, minimum 500 plakáthelyes kampányt javaslunk 40 napig, 2008. augusztus 20-tól szeptember végéig, 200 fővárosi és 300 országos megjelenéssel.

Média kampány az írott sajtóban (2008 szeptember.)

A jelenleg rendelkezésre álló információk szerint új blokkok létesítésének terve 2008. októberében kerül a Parlament elé. Ez az időpont indokolja, hogy a jövő év szeptemberében a legnagyobb példányszámú napilapokban, valamint a két mértékadó gazdasági hetilapban a parlamenti tárgyalás megkezdése előtt *orientáló, támogató, és érvelő* cikkek megjelentetésével segítsük elérni a képviselők támogatását az új blokkokkal kapcsolatos tárgyalási és döntési folyamatban.

Az országos napilapok közül a *Népszabadságban*, a *Magyar Nemzetben* és a *Blikkben* javasoljuk a cikkek megjelentetését, míg a gazdasági hetilapok közül a *HVG* és a *Figyelő* használatát tartjuk a legjobb megoldásnak. A helyi médiában a *Paksi Hírnök*, a *Fortuna Rádió* és a *Tolnai Népújság*.

Tekintettel a már szinte egységesen igen magas hirdetési árakra, a napilapok esetében negyed oldalas megjelenéseket tartunk célravezetőnek, négy alkalommal a hónap folyamán, míg a gazdasági hetilapoknál a kétszeri 1/1 oldalas cikk elhelyezést javasoljuk.

A cikkek témájára vonatkozó javaslatunk alapján:

A Népszabadságban

- Beszélgetés Pónya Jenővel, a PAV első legendás vezetőjével véleményéről az új blokkok létesítésének jelentőségével kapcsolatban
- Interjú Dr. Kocsis Istvánnal, az MVM Zrt. Vezérigazgatójával, aki elemezné a magyar energia politika közeljövőjét s benne az atomenergia használatának esélyeit,
- Beszélgetés Kovács Józseffel, a PA Zrt. vezérigazgatójával, aki áttekintő elemzést ad a világban megfigyelhető nukleáris reneszánszról, s benne a harmadik generációs blokkokról.

A Magyar Nemzetben

- Interjú Molnár Károllyal, a PA Zrt. Igazgatósága Elnökével a paksi erőmű jövőképéről, a megvalósítás elért eredményeiről, érintve az új blokkok kérdéskörét is,
- Beszélgetés Aszódi Attilával, a BMGE NTI igazgatójával a nukleáris energiatermelés 21. századi perspektíváiról

- Beszélgetés Csom Gyula tanszékvezető professzorral a harmadik generációs blokkokról, használatuk tapasztalatairól

A Blikkben szerkesztett anyagok mutatnák be két alkalommal:

- A magyar villamosenergia-ellátásban fontos szerepet betöltő PA Zrt. jövőképét, eddigi eredményeit (üzemidő-hosszabbítás, valamint kapacitásnövelés), valamint az erőmű alkalmasságát az új blokkok „befogadására”,
- a várható tárgyalás előtti héten pedig részletesen bemutatná, ismeretterjesztő, közérthető stílusban és formában a harmadik generációs atomerőművi blokkokat.

A HVG-ben

- Neves szakértő, például Hatvani György energetikai szakértő cikke jelenne meg, felvázolva a kedvező döntés eredményeképpen kialakuló új energetikai piaci berendezkedést, kiemelve annak előnyeit az ország fogyasztói szempontjából.

A Figyelőben

- Hegedűs Miklós, energetikai szakértő – közgazdász foglalná össze az új blokkok piacra gyakorolt várható hatásait, (biztonságos ellátás garantálása, árkiegyenlítő –hatás, stb.)

A Paksi Hírnökben a következő témákat javasoljuk feldolgozni:

- Az atomenergia reneszánsza
- Mit terveznek a szakemberek Paksra
- Mit hozott Paksnak az atomerőmű az elmúlt 3 évben
- Mit jelentene Paksnak fejlődés szempontjából két új blokk

A Fortuna Rádióban három darab rövid interjút javasolunk az Erőmű vezetőivel, valamint egy hosszabb stúdióbeszélgetést és egy valódi helyi rádióreklám kampányt, amelyben 6 darab spot hangozna el.

A Tolnai Népújságban 3 színes féoldalal megjelenést tervezünk, melyek témája hasonló az országos lapokban megjelentekéhez.

HIPA újságírók látogatása Pakson

Szeptember elején, amikor valószínűleg a külföldi sajtó is élesre tölt, javasoljuk a Magyarországon állomásozó külföldi újságírók meghívását az Erőműbe. Ennek legjobb módja, ha a HIPA-n, a Hungarian International Press Associationon keresztül hívjuk meg őket. A program egy buszos látogatás Paksra, az erőmű megtekintése és utána egy háttér-tájékoztató, ahol a paksi vezetők tájékoztatást adnak az erőmű eredményeiről, biztonságáról és az új blokkokkal kapcsolatos elképzelésekről.

10.5. Kapcsolat a zöld mozgalmakkal, a zöld aktivisták kezelése

Az aktivista és zöld csoportokkal kevés kapcsolata van a Paksi Atomerőmű Rt-nek, jóllehet például amikor a súlyos üzemzavart követően meghívtuk a sajtótájékoztatóra a Greenpeace vezetőit, kiderült, hogy teljesen tárgyalóképesen viselkedtek, még a média jelenlétében is. Ez persze nem akadályozta meg őket, hogy néhány hónappal később ne láncolják magukat a kerítéshez. Épp ezért a zöld aktivistáknál mindig abból kell kiindulni, hogy egyszerre mutatkoznak tárgyalóképesnek és teljesen elutasítónak.

Amikor a zöldek támadnak, általában a kormányt, a magyar energiapolitikát, stb. támadják, nem konkrétan az atomerőművet, tehát ilyenkor az Erőműnek nincs tenni-, vagy mondanivalója. A Paksi Atomerőmű Zrt. eddig nyitott volt a párbeszédre, de ténylegesen nem folytatott ilyet. Ez a kommunikációs stratégia továbbra is megfelelő. Némi nyitás ezzel együtt erősítheti a jobb viszonyt.

Alapvetően a tervezett, tartós kommunikáció mindig, minden kapcsolaton javít. Ezért javasoljuk első lépésként, hogy néhány környezetvédő csoport kapja meg az Erőmű újságját, és minden más írásos tájékoztatást.

Az Erőmű kommunikációs vezetői vegyék föl a kapcsolatot ezekkel a civil szervezetekkel. Informális találkozókon próbálják egyeztetni, min vitatkoznak, miben értenek egyet, és hol lehet a nézeteket közelebb hozni.

**Noguchi
Porter Novelli**

Évente egy alkalommal szervezzünk találkozót számukra, amelyen az Erőmű vezetői tartanak nekik beszámolót. E tevékenység célja kezelni, kivédeni a zöld mozgalmak és az atomenergia-ellenes aktivista csoportok esetleg tájékozatlanságból fakadó negatív tevékenységét.

A kapcsolat-fölvételre javasoljuk az Energia Klubot, a Pécsi Zöldkört, a Zsongorkó Baráti Kört, az Oxigén Alapítványt, az Ökotárs Alapítványt, a GAIA Környezetvédő Egyesületet, a Göncöl Alapítványt, a Greenpeace-t.

10.6. A Paksi Atomerőmű külső kapcsolatai

A külső kapcsolatok alatt az Országos Atomenergia Hivatalhoz, a Magyar Villamos Művek Csoporthoz, az Atomforumhoz és a Fiatalok a Nukleáris Energetikáért szakcsoporthoz való viszonyt kell érteni.

Az Országos Atomenergia Hivatal alapvető feladata az atomenergia békés célú alkalmazásának biztonságával, különösen a nukleáris anyagok és létesítmények normális és üzemzavari körülmények közötti biztonságával, a nukleáris veszélyhelyzetekkel kapcsolatos hatósági feladatok, valamint az ezekkel összefüggő tájékoztatási tevékenység összehangolása, illetve ellátása. A hivatal a nukleáris biztonság elsődlegességének érvényesítése érdekében a jogszabályoknak alárendelten, függetlenül jár el, működését a miniszterelnök által kijelölt miniszter tárcafelelősségétől függetlenül felügyeli.

A hivatallal való kapcsolat a kommunikációs szinten annyit jelent, hogy a Paksi Atomerőmű Zrt. média rendezvényeiről, sajtóközleményeiről előzetesen tájékoztatja az OAH-t, és a hivatal is ugyanezt teszi a maga területén. Ezen a gyakorlaton van még mit csiszolni, különösen a tájékoztatás „előzetes” voltán, s a 2008-as évben törekedni kell arra, hogy a kapcsolat e tekintetben is intézményesüljön az OAH részéről, hiszen most a kommunikációnak gyorsnak és összehangoltnak kell lennie.

A Magyar Villamos Művek Csoport holdinggá vált, amelynek keretében a Paksi Atomerőmű Zrt. önállósága csorbítatlanul hagyása mellett sokkal szorosabban kell együttműködnie a kommunikáció terén is mind a Csoport vezetésével, mind pedig más tagjaival. Ugyanígy szükséges előzetesen egyeztetni a Csoport és a Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs politikáját, a két fél sajtóközleményeinek, sajtótájékoztatóinak mondanivalóját, idejét és módját. Alapvetően azt mondhatjuk, hogy az előzetes egyeztetések lehetővé teszik a kettősségek kiküszöbölését, a hiányok, a kommunikációs fehér foltok meglétét. Egészében sinergiát hoznak létre, ahol a részek egymást erősítik, és összegük több lesz, mint a részek összege külön-külön.